

พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19

ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

COVID-19 PREVENTATIVE BEHAVIOUR OF THE STAFF IN THE NATIONAL INSTITUTE OF HEALTH, DEPARTMENT OF MEDICAL SCIENCES

จุฬารวรรณ ใจแสน

สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Juthawan Jaisan

E-mail: kaowbie@gmail.com

Faculty of Business Administration Program in Finance and banking

Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งงาน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 179 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test แบบสถิติความแปรปรวนทางเดียว (one-Way ANOVA) แล้วพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบ เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่มีเพศต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ที่ต่างกัน และปัจจัยด้านอิทธิพลของครอบครัว และด้านความตระหนักรู้ มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

คำสำคัญ : พฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19; ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study the COVID-19 preventative behaviour of the staff in The National Institute of Health, Department of Medical Sciences 2)) to study the COVID-19 preventative behaviour of the staff in The National Institute of Health, Department of Medical Sciences separated by Sex, Age, Income per month, career,

Education level, Status, Job position 3) to study of Factors COVID-19 preventative behaviour of the staff in The National Institute of Health, Department of Medical Sciences

The sample group was 179 people of worker in The National Institute of Health, Department of Medical Sciences. The questionnaire was used to be a tool for collecting the data. The data collected were analyzed by using the frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses was tested by Independent Sample (t-test), One-Way ANOVA (F-test), in case of its had statistical significant different testing a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pairs are different and Multiple Regression.

The results showed that worker in The National Institute of Health, Department of Medical Sciences, who have the different sex have the different COVID-19 preventative behaviour of the staff in The National Institute of Health, Department of Medical Sciences. Moreover, Factors included Influence of the family and awareness affect to COVID-19 preventative behaviour of the staff in The National Institute of Health, Department of Medical Sciences.

Keywords: COVID-19 preventative behaviour; Factors affect to COVID-19 preventative behaviour

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มมีการระบาดตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 เป็นต้นมา โดยเริ่มที่มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และแพร่ระบาดไปหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งปัจจุบัน มีผู้ป่วยยืนยันมากกว่า 226,302 ราย และเสียชีวิต 9,285 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มีนาคม 2563) โดยติดต่อผ่านทางกรไอ จาม การสัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลั่งของคนหรือสัตว์ที่อาจเป็นแหล่งรังโรค โดยองค์การอนามัยโลกได้ประเมินสถานการณ์ และเห็นว่าการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วจนน่ากังวล ในวันที่ 30 มกราคม 2563 องค์การอนามัยโลกจึงได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) และแนะนำทุกประเทศให้เร่งรัดการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุขให้ตรวจวินิจฉัยโรค COVID-19 ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นพนักงานที่ทำงานในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้สังเกตเห็นถึงพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ของพนักงานที่ทำงานที่นี่ พบว่า ในสถานที่ทำงานมีทั้งผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 โดยบางกลุ่มปฏิบัติตามคำแนะนำและบางกลุ่มไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำในการป้องกันการโรค COVID-19 ด้วยเหตุผลดังกล่าวที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งงานปัจจุบัน และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการป้องกันการโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่จำแนกตามปัจจัยต่างๆ มีความแตกต่างกันหรือไม่ และปัจจัยด้านใดบ้างที่ส่งผลให้พนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยข้อมูลที่ได้หลังจากการศึกษาค้นคว้าวิจัยจะเป็นโอกาส เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำเอาข้อมูลงานวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 รวมถึงการป้องกันโรคที่เกิดจากไวรัสอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งงาน

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง คือพนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีจำนวน 322 คน (ข้อมูลอ้างอิงจากงานการเจ้าหน้าที่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ณ วันที่ 1 พ.ค. 2563) จึงใช้การสุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) และใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้มีทั้งสิ้น 179 คน

2. ด้านเนื้อหา คือ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำแนกตามปัจจัยต่างๆ โดยการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งงาน ด้านปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ได้แก่ ด้านค่านิยมต่อสุขภาพ ด้านการเปิดรับสื่อ ด้านอิทธิพลของครอบครัว ด้านความตระหนักรู้ ด้านแรงจูงใจ ด้านทัศนคติ และด้านความรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
2. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งงาน
3. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แยกปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

ด้านค่านิยมต่อสุขภาพ

พัทยา สายหู (2516) อ่างใน สุพิดา เย็นโกคา (2562) ได้ให้ความหมายค่านิยม คือ ความรู้สึกหรือความเชื่อของบุคคลที่เชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือหรือน่ากระทำและยึดถือเป็นหลักประจำใจ เพื่อช่วยให้การตัดสินใจเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

Tudoran, Baumert, Ivanov และ Vitanov (2009) อ่างใน พลอยไพลิน คำแก้ว (2557) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับค่านิยมทางสุขภาพไว้ว่า เป็นระดับที่ประชาชนเห็นคุณค่าของสุขภาพของตนเอง

ด้านการเปิดรับสื่อ

McLeod (1972) อ่างใน ชนาธิป วิทาโน (2546) อ่างใน สุพิดา เย็นโกคา (2562) กล่าวถึงตัวชี้วัด (Index) ที่ใช้วัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ (Media Exposure) ส่วนใหญ่ใช้กัน 2 อย่าง คือ

1. วัดจากเวลาที่ใช้กับสื่อ 2. วัดจากความถี่ของการใช้สื่อแยกตามประเภทของเนื้อหารายการที่แตกต่างกัน การวัดในเรื่องเวลาที่ใช้กับสื่อ มีข้อเสียตรงที่ว่า คำตอบขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสนใจของผู้ฟัง เวลาว่างที่คนมีอยู่ และการมีสื่อใกล้ตัว (Availability of medium) ด้วยเหตุนี้คำตอบที่เกี่ยวกับเวลาที่ใช้สื่อ จึงมักไม่สามารถแปลความหมายได้ในเชิงจิตวิทยาและมักไม่ให้ผลที่ชัดเจน เมื่อนำไปเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น และเพื่อแก้ปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องนี้ จึงได้มีการวัดตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน โดยใช้ความถี่ของการอ่านข่าวที่มีเนื้อหาหนักในด้านหนังสือพิมพ์ ความถี่ของการชมรายการโทรทัศน์ และความถี่ของการรับฟังรายการวิทยุ เป็นต้น

ด้านอิทธิพลของครอบครัว

Davis (1978) อ่างใน นิยม บุญมี (2530) อ่างใน สุพิดา เย็นโกคา (2562) กล่าวถึงครอบครัวว่าเป็นสถาบันพื้นฐาน และสากลที่สุดของทุกสถาบัน โดยเดวิสได้อธิบายถึงครอบครัวว่าแบ่งออกเป็น 2 แนว คือ 1. แนวจิตวิทยา มุ่งชี้ให้เห็นว่าครอบครัวเป็นกลุ่มปฐมภูมิที่มีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิดของบรรดาสมาชิกของกลุ่มที่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน มีการพบปะและแสดงอาการตอบสนองต่อกันและกัน อันถือว่าเป็นพื้นฐานแห่งความสัมพันธ์กันทางสังคม 2. แนวสังคมวิทยา ถือว่าบรรดาสมาชิกในครอบครัวนั้นต่างฝ่ายต่างให้และรับประสบการณ์จากกันและกัน ซึ่งถือว่าต่างฝ่ายถ่ายทอดพฤติกรรมให้แก่กันและกันอันเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) เพื่อปรับสภาพของตนเองให้เข้ากับสังคมได้

ด้านความตระหนักรู้

เกษม จันทร์แก้ว (2547) อ่างใน ดวงฤดี กิตติจารุคุลย์(2557) กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งได้ถูกคิด หรือเกิดความรู้สึกว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่ง ภายใต้อารมณ์จิตใจที่สามารถแสดงออก ด้วยการพูด การเขียน การอ่านหรืออื่นๆ โดยอาศัยระยะเวลา ประสบการณ์หรือสภาพแวดล้อมทางสังคม หรือสิ่งเร้าจากภายนอกให้เกิดความรู้สึกจากการสัมผัส การรับรู้ ความคิดรวบยอด การเรียนรู้หรือความรู้ ส่งผลให้เกิดความตระหนักและนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกในสิ่งนั้น

ด้านแรงจูงใจ

Fonald W. Rogers (1975) อ่างใน จุฬารัตน์ โสตะ (2554) กล่าวถึง ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคซึ่งเริ่มต้นจากการนำการกระตุ้นด้วยความกลัวมาใช้โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model) และทฤษฎีความคาดหวังในความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy

Theory) นั่นคือการรวมปัจจัยที่ทำให้เกิดการรับรู้ในภาพรวมของบุคคล ซึ่งการรับรู้นี้เป็นตัวเชื่อมโยงที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคนี้ ได้เน้นเกี่ยวกับการประเมินการรับรู้ด้านข้อมูลข่าวสารในการเผยแพร่ข่าวสาร การประเมินการรับรู้นี้มาจากการสื่อสารกลางการรับรู้ Roger ได้กำหนดตัวแปรที่ทำให้บุคคลเกิดความกลัว 3 ตัว 1. ความรุนแรงของโรค (Noxiousness) 2. การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเป็นโรค (Perceived Probability) 3. ความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนอง (Response Efficacy)

ด้านทัศนคติ

Roger (1978) อ้างใน สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) อ้างใน เมธัส วงศ์พายัพไพบูลย์ (2557) ที่กล่าวว่าทัศนคติ คือ ดั้งเดิมที่บุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ต่างๆ โดยทัศนคตินี้มีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนคติจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองสิ่งเร้า และเป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆ โดยเป็นระดับความมากน้อยของความคิดเห็น ความรู้สึก ในด้านบวก และลบที่มีต่อสิ่งหนึ่ง โดยกล่าวได้ว่า ทัศนคติเป็นเครื่องกำหนดควบคุมพฤติกรรมบุคคลนั่นเอง

ด้านความรู้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) อ้างใน วรรณญา บุญซ้อน (2558) กล่าวว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำ ได้ อาจจะโดยการนึกได้หรือโดยการมองเห็นหรือได้ยิน จำ ได้ ความรู้ขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธานี ชันวัฒน์ (2563) ศึกษาพฤติกรรมของครัวเรือนไทยภายใต้สถานการณ์ COVID-19 โดยจำแนกกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1. คนในเขตเมือง 2. คนจนเมือง 3. คนชนบท 4. คนในชายแดนใต้ พบว่า 1.ด้านคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง สะท้อนลักษณะของประชากรได้ดี และครัวเรือนแต่ละกลุ่มมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะรายได้ จำนวนสมาชิก และขนาดของบ้าน (วัดจากจำนวนห้องนอนและห้องน้ำ) ทำให้มีความสามารถในการป้องกันเชื้อ การปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุข และแบกรับภาระทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน จึงต้องการแนวทางที่แตกต่างกันด้วย 2.ด้านระดับการปฏิบัติตามได้ตามแนวทางสาธารณสุขของคนทุกกลุ่มพบว่าอยู่ในระดับที่สูง 3.ด้านช่องทางการสื่อสาร พบว่า การสื่อสารผ่านโทรศัพท์ยังมีบทบาทหลักต่อการสื่อสารในระดับมห 4. ด้านความรู้ ความรู้มีผลต่อการการปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุข 5. ด้านทัศนคติ ทัศนคติของการปฏิบัติตัวของตนเองขึ้นอยู่กับการปฏิบัติตัวของชุมชน/สังคมนั้นคือ การสร้างวัฒนธรรม/บรรทัดฐานทางสังคม (social norms) สำคัญมากในการสร้างแรงสนับสนุนให้คนปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุขในระยะยาว

สุพิดา เย็นโสภา (2553) ศึกษาวิจัยถึงความสัมพันธ์และค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ค่านิยมต่อสุขภาพ การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 และแรงจูงใจในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 เมื่อวิเคราะห์ตามตัวแปรเพศ ระดับชั้น เรียนและวิเคราะห์รวม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 678 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 พบว่า เมื่อวิเคราะห์นักเรียนช่วงชั้น ที่ 3 เพศชาย เพศหญิง ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 กลุ่มตัวแปรปัจจัย 5

ปัจจัย ได้แก่ ค่านิยมต่อสุขภาพ การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 และแรงจูงใจในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009

วรรณญา บุญซ้อน (2558) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าปากของมารดาเด็กอายุ 3 – 5 ปี โรงเรียนอนุบาลแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยศึกษาในกลุ่มมารดาจำนวน 210 ราย พบว่า 1. ด้านรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าปากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคมือเท้าปาก พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าปาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.011

สัจญา สุปัญญาบุตร (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ชนิด A (2009 H1N1) ของประชาชนอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 500 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (2009 H1N1) ระดับสูง ร้อยละ 81.40 มีความรู้ระดับสูง ร้อยละ 90.20 มีทัศนคติระดับปานกลาง ร้อยละ 88.20 มีการปฏิบัติ ระดับปานกลาง ร้อยละ 53.40 ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (2009 H1N1) ของกลุ่มตัวอย่างพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนคือการได้รับข้อมูลข่าวสารการรับรู้ความรู้ และ ทัศนคติ ($p < 0.001$) ส่วนปัจจัย ด้าน เพศ สถานภาพสมรส การศึกษา และประวัติการเจ็บป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ไม่มีผลต่อการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (2009 H1N1) ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ชนิด A (2009 H1N1) ให้กับ ประชาชนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

สวรรยา สิริภคมงคล (2559) ศึกษา ปัจจัยประชากร สังคม และ ปัจจัยด้านสุขภาพ ที่มีผลต่อความรู้ และ พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของผู้ป่วยเบาหวาน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ความรู้ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนปีที่ศึกษา อาชีพ การเคยป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ และการได้รับวัคซีน และ ตัวแปรพยากรณ์พฤติกรรมได้แก่ เพศ จำนวนปีที่ศึกษา เขตที่อยู่อาศัย และ ความรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 16.50 และ 19.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ตามลำดับ ผู้กำหนดนโยบายควรพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการศึกษารังนี้ ทั้งความรู้ และ พฤติกรรมป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของผู้ป่วยเบาหวาน เน้นรูปแบบการให้ความรู้ และ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ที่เหมาะสม กับ บริบทของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

ชมพูชัช อินทศรี (2560) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในชุมชนบ้านคลองบางนา กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนในชุมชนบ้านคลองบางนา พบว่า ประชาชนมีความรู้อยู่ในระดับดี ร้อยละ 56.7 ประชาชนมีวิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 57.4 และพบว่าอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กันต์ธมน สุขกระจ่าง (2559) ศึกษา ระดับความรู้และระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตรับผิดชอบของ รพ.สต บ้านท่าไทร (หมู่ 5-9) ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 2) เปรียบเทียบระหว่างระดับพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกกับข้อมูลทั่วไปของประชาชนในเขตรับผิดชอบของ รพ.สต บ้านท่าไทร (หมู่ 5 - 9) ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า 1. ระดับความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับปานกลาง 2. ลักษณะทางด้านเพศ

สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน พฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จารุวรรณ แผลมโธสง (2559) ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก กรุงเทพมหานคร คน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ อายุของผู้ดูแล และการรับรู้ต่ออุปสรรคของการปฏิบัติ โดยสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจของผู้ดูแลในศูนย์เด็กเล็กได้ร้อยละ 12.5

ไมลา อิสสระสงคราม (2560) ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคติดต่อของผู้ดูแลเด็กระหว่างรูปแบบการสอนแบบรายบุคคลด้วยหลักการสิ่งแวดล้อมศึกษา กับรูปแบบการสอนแบบบรรยายกลุ่มใหญ่ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน 2 แห่งที่ตั้งอยู่ในเขตสะพานสูง พบว่า กลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล มีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ ทักษะ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และพฤติกรรมการบริหารจัดการ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.001) เมื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ ทักษะ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.05)

ประเทือง ฉำน้อย (2558) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก การรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก พฤติกรรมการดำเนินงานในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความรู้ การรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และพฤติกรรมการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) ในเขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 1.) ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับปานกลาง คุณลักษณะด้านประชากรที่ต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน -2.) ปัจจัยด้านเพศและการดำรงตำแหน่งอื่นๆในหมู่บ้านต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สมมติฐานการวิจัย

1.พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มี เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งงาน ต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ต่างกัน

2.ปัจจัยด้านค่านิยมสุขภาพ ด้านการเปิดรับสื่อ ด้านอิทธิพลของครอบครัว ด้านความตระหนักรู้ ด้านแรงจูงใจ ด้านทัศนคติ และด้านความรู้ มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงาน สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 179 คน โดยการใช้การคำนวณสูตรของ Yamane (1973) โดยใช้ในการ

สุ่มตัวอย่างแบบสะดวกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายเปิดและปิด โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่งงาน มีจำนวน 7 ข้อ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ และปัจจัยด้านต่างๆที่มีผลต่อพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ ด้านค่านิยมต่อสุขภาพ ด้านการเปิดรับสื่อ ด้านอิทธิพลของครอบครัว ด้านความตระหนักรู้ ด้านแรงจูงใจ ด้านทัศนคติ และด้านความรู้จำนวนทั้งหมด 30 ข้อ โดยประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ (Likert scale) โดยมีเกณฑ์การใช้คะแนนเพื่อตีความ ดังนี้ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด 5 คะแนน, ระดับความคิดเห็นมาก 4 คะแนน, ระดับความคิดเห็นปานกลาง 3 คะแนน, ระดับความคิดเห็นน้อย 2 คะแนน และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด 1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และตำแหน่งงานปัจจุบัน

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ พฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่ผู้วิจัยกำหนดในกรอบแนวคิดการวิจัย

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งงาน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่องพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีมากกว่า 40 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท ประกอบอาชีพข้าราชการ ซึ่งมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด และมีตำแหน่งงานปัจจุบันเป็นนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยภาพรวม ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์นั้น อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามลำดับได้แก่ ใส่หน้ากากอนามัย, ล้างมือ, มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิมๆ หรือที่เรียกว่า New normal , งดการใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น, หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่แออัดหรือพื้นที่เสี่ยงเว้นระยะห่างทางสังคมอย่างน้อย 1 เมตร, เลือกทานอาหารใช้ช้อนกลาง ออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ และหลีกเลี่ยงการสัมผัสดวงตา จมูก หรือปาก

2. ผลการเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

2.1 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมต่างกัน

2.2 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งงานปัจจุบันต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านอิทธิพลของครอบครัว และด้านความตระหนักรู้มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

3.2 ปัจจัยด้านค่านิยมต่อสุขภาพ ด้านการเปิดรับสื่อ ด้านแรงจูงใจ ด้านทัศนคติ และด้านความรู้ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยภาพรวม ในระดับมากที่สุด โดยพนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมป้องกันโรคที่ทำเป็นปกติสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การล้าง, ใส่หน้ากากอนามัย, หลีกเลี่ยงการสัมผัสดวงตา จมูก หรือปาก หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่แออัดหรือพื้นที่เสี่ยงเว้นระยะห่างทางสังคมอย่างน้อย 1 เมตร, งดการใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น, เลือกทานอาหาร การใช้ช้อนกลาง ออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ, มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิต ที่เรียกว่า New normal ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มัลลิกา มัตติโก (2534, อ้างใน สุพิดา เย็นโสภา, 2562) ที่กล่าวว่า การป้องกันโรค เป็นพฤติกรรมที่กระทำโดยมุ่งที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการเจ็บป่วย หรือเป็นโรคต่างๆ และแนวคิดของ Gocmam (1988, อ้างใน สุพิดา เย็นโสภา, 2562) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันโรค เป็นกิจกรรมหรือการปฏิบัติของบุคคลเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรค โดยมีความเชื่อว่าตนเองมีสุขภาพดี เป็นบุคคลแข็งแรงไม่เจ็บป่วย จุดมุ่งหมายของการป้องกันโรคหรือการค้นหาความเจ็บป่วยในกรณีที่ไม่มีอาการให้เห็น หรือการค้นหาโรคในระยะปรากฏอาการ

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพศหญิงมีความระมัดระวังใส่ใจต่อสุขภาพมากกว่าเพศชาย ทำให้มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ที่แตกต่างจากเพศชาย ยกตัวอย่างเช่น การใส่ใจในความสะอาดของการล้างมือหลังการเข้าห้องน้ำที่แตกต่างจากเพศชาย การเลือกใช้หน้ากากอนามัยที่แตกต่างจากเพศชายซึ่งอาจจะเลือกไม่ใส่หน้ากากอนามัยซ้ำ เพราะกลัวความสกปรกที่ก่อให้เกิดสิวบนใบหน้า เป็นต้น โดยรวมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิดา เย็นโสภา. (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของนักเรียนช่วงชั้น ที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก” พบว่า ข้อมูลส่วนตัว ทางด้านเพศ จะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ที่แตกต่างกันโดยเพศหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันโรคมกกว่าเพศชาย เพราะสิ่งแวดล้อมในการทำงานและความแตกต่างของนิสัยในการดูแลสุขภาพของผู้ชายและหญิงแตกต่าง

2.2 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าทุกช่วงอายุมีการป้องกันโรค COVID-19 ด้วยกันทุกคน ทุกช่วงอายุไม่ต่างกัน อาจเนื่องมาจากโรค COVID-19 เป็นโรคที่กำลังระบาดอยู่และยังไม่มียาป้องกันจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ทุกคนต้องมีการป้องกันโรค ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวรรยา สิริภคมงคล. (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยด้านประชากร สังคม และ ปัจจัยด้านสุขภาพที่มีผลต่อความรู้ และพฤติกรรมการป้องกัน โรคไข้หวัดใหญ่ของผู้ป่วยเบาหวานกรณีศึกษาจังหวัดนครสวรรค์” พบว่า เมื่ออายุเพิ่มขึ้นจะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่เพิ่มขึ้น

2.3 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การป้องกันโรค COVID-19 นั้นอุปสรรคที่ให้การป้องกันโรคมียังมีเพียงหน้ากากอนามัยและเจลแอลกอฮอล์ล้างมือ หรือสบู่ล้างมือ ซึ่งราคาไม่แพงสามารถหาซื้อเพื่อมาใช้ป้องกันโรค COVID-19 ได้ การรักษาระยะห่างก็สามารถปฏิบัติได้ ดังนั้นความแตกต่างทางด้านรายได้ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อป้องกันโรค COVID-19 อย่งไรก็ตามประชากรในการศึกษารั้งนี้ เป็นกลุ่มพนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขเท่านั้น จึงไม่อาจจะอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรปกติได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา บุญซ้อน (2558) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าปาก ของมารดาเด็ก โรงเรียนอนุบาลแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ” พบว่า ด้านรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคมือเท้าปากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนที่แตกต่างกัน

2.4 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาชีพของพนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ทุกอาชีพจะต้องอยู่อาศัยและทำงาน ด้านการแพทย์ การสาธารณสุข มีความเสี่ยงจะต้องทำงานใกล้ชิดกับตัวอย่างเชื้อโรค COVID-19 ด้วยกันทุกคน เนื่องจากประชากรในการศึกษารั้งนี้ เป็นกลุ่มพนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข เท่านั้น จึงไม่อาจจะอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรปกติที่จำแนกอาชีพได้หลากหลายกว่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมพูนุช อินทศรี (2560) ศึกษา “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของ

ประชาชนในชุมชนบ้านคลองบางนา ตำบลศิระจรเข้ชั้นน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ” พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับการป้องกันโรคไข้เลือดออก เนื่องจากชุมชนบ้านคลองบางนามีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ จึงมีการดูแลป้องกันตนเองไม่ให้ถูกยุงกัดด้วยการสวมใส่เสื้อผ้าที่ปกปิดมิดชิด

2.5 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ทุกคนมีระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถอ่านออก เขียนได้ การค้นหาความรู้ การรับรู้ข้อมูลผ่านป้ายประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ ในการปฏิบัติตนตามแนวทางสาธารณสุขเพื่อป้องกันโรค COVID-19 สามารถทำได้โดยง่าย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันต์ธมน สุขกระจ่าง (2559) ศึกษาเรื่อง “ ความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต บ้านท่าไทร (หมู่ 5 - 9) ตำบลเกาะยอ จังหวัดสงขลา ” พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกต่างกัน

2.6 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสถานภาพต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพโสด สมรส หรือหย่าร้าง ก็จะต้องป้องกันตนเองจากโรค COVID-19 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันต์ธมน สุขกระจ่าง (2559) ศึกษาเรื่อง “ ความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตรับผิดชอบของ รพ.สต บ้านท่าไทร (หมู่ 5 - 9) ตำบลเกาะยอ จังหวัดสงขลา ” พบว่า สถานภาพที่ต่างกัน มีพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกต่างกัน

2.7 พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งงานต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ตำแหน่งงานต่างๆของพนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ทุกตำแหน่งจะต้องอยู่อาศัยและทำงานด้านการแพทย์ การสาธารณสุข มีความเสี่ยงจะต้องทำงานใกล้ชิดกับตัวอย่างเชื้อโรค COVID-19 ทุกคน แต่ระดับการป้องกันอาจจะมากน้อยต่างกัน ตำแหน่งที่ต้องใกล้ชิดตัวอย่างเชื้อโรค COVID-19 โดยตรง ได้แก่ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ นักเทคนิคการแพทย์ และพนักงานห้องทดลอง ก็จะมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันโรคแบบเต็มรูปแบบในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป หรืองานเอกสาร ที่ไม่ได้มีความใกล้ชิดกับตัวอย่างเชื้อโรค COVID-19 ก็จะใช้อุปกรณ์ป้องกันโรคแค่เพียงหน้ากากอนามัย เป็นต้น ซึ่งทุกคน ก็มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเทือง ฉำน้อย (2558) ศึกษาเรื่อง “ การศึกษาระดับความรู้ การรับรู้ และพฤติกรรมการดำเนินงานควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข ภูมิศึกษา อำเภอรามกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ” พบว่า การดำรงตำแหน่งอื่นๆ ในหมู่บ้านต่างกัน มีการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกแตกต่างกัน

3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านค่านิยมต่อสุขภาพไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข มีความเชื่อว่าการปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุขจะทำให้ป้องกันการติดเชื้อโรค COVID-19 ได้ และเห็นคุณค่าของการปฏิบัตินั้น โดยพนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์

สาธารณสุข ทุกคนมีพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิดา เย็นโศคา. (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกำบังโรคใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของนักเรียนช่วงชั้น ที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก” พบว่า ค่านิยมต่อสุขภาพส่งผลต่อพฤติกรรมกำบังโรคใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากค่านิยม เป็นผลรวมของความเชื่อที่คงทนของบุคคลที่แสดงว่า การประพฤติดังกล่าว เป็นสิ่งที่พอใจและเป็นสิ่งที่ต้องการ ค่านิยมเป็นแกนกลางสำคัญที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติ และทำหน้าที่เพื่อกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติ

3.2 ปัจจัยด้านการเปิดรับสื่อไม่มีผลต่อพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่พนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขมีการรับรู้เรื่องโรค COVID-19 จากสื่อต่างๆ โดยมีความชำนาญในการรับข้อมูลที่ใช้มากที่สุดคือ จากสื่อออนไลน์ เช่น Line facebook Youtube รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์ และจากบุคคล ตามลำดับ มีความคาดหวังว่าจะได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำบังโรค COVID-19 จากที่กล่าวมาถือว่าพนักงานทุกคนมีความสนใจ ใคร่รู้เพื่อที่จะนำข้อมูลข่าวสารที่ได้มาประพฤติดังปฏิบัติตนในการกำบังโรค COVID-19 ที่เหมือนกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาณี ชัยวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “ Behavioral Insights ของครัวเรือนไทยภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ” พบว่า การสื่อสารผ่านโทรทัศน์ยังมีบทบาทหลักต่อการสื่อสารในระดับมหภาค และการสื่อสารด้วยคนจะมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุข จากนั้นอิทธิพลในการนำสารเข้าสู่การปฏิบัติ และกำกับดูแลการกำบังโรค COVID-19 ในบ้านคือ แม่ และคนรุ่นใหม่

3.3 ปัจจัยด้านอิทธิพลของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า พื้นฐานทางครอบครัวของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน การใช้เวลาในความสัมพันธ์ การปฏิสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกันในครอบครัวแต่ละครอบครัวไม่เหมือนกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ที่แตกต่างกัน บางครอบครัวอาจจะมีการตักเตือนหรือแนะนำให้สวมหน้ากากอนามัยเมื่อออกนอกบ้าน หรือมีอาการเจ็บป่วยแต่บางครอบครัวอาจจะไม่มีการตักเตือนหรือพูดคุยกันเลย บางครอบครัวอาจจะมีพฤติกรรมรับประทานโดยใช้ช้อนกลาง แต่บางครอบครัวก็อาจจะไม่ได้ใช้ เป็นต้น บุคคลในบ้านจึงถือว่ามีความสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการกำบังโรค COVID-19 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิดา เย็นโศคา. (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกำบังโรคใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก” พบว่าอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อโรคใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ส่งผลต่อพฤติกรรมกำบังโรคใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากคนในครอบครัวเดียวกันย่อมมีความปรารถนาที่จะให้สมาชิกในครอบครัว เมื่อเกิดการระบาดของโรคใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 บุคคลในครอบครัวย่อมมีความห่วงใยซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะกับสมาชิกในครอบครัวที่ยังอยู่ในวัยเด็ก หรือเป็นนักเรียน ซึ่งถือว่ามีความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคดังกล่าวสูง บุคคลในครอบครัวย่อมให้คำแนะนำการปฏิบัติตนให้พ้นจากการติดเชื้อโรค

3.4 ปัจจัยด้านความตระหนักรู้มีผลต่อพฤติกรรมกำบังโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความตระหนักรู้เป็นเรื่องของความสำนึกของแต่ละบุคคล ที่ส่งผลทำให้พฤติกรรมสุขภาพของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อมีอาการป่วยก็ควรสวมหน้ากากอนามัย คนที่ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองต่อสังคม

รับผิดชอบต่อสังคม ก็จะปฏิบัติตาม แต่บางคนก็ไม่ปฏิบัติตามเพราะรู้สึกอึดอัดหายใจไม่ออกเมื่อต้องสวมหน้ากากอนามัย โดยไม่สนใจว่าตนเองนั้นอาจจะแพร่เชื้อโรคให้ผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิดา เย็นโสภา. (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก” พบว่า ความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ส่งผลพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ทั้งนี้เนื่องมาจากความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรค ถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญกับพฤติกรรมการป้องกันโรค การมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคที่เป็นอยู่ทำให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงสาเหตุ การดำเนินของโรค ซึ่งการมีความรู้และความเข้าใจในโรคที่ผู้ป่วยเป็นอยู่อย่างดีย่อม ทำให้ผู้ป่วยเกิดความกลัวว่า ตนเองจะมีอาการเจ็บป่วยรุนแรงมากขึ้น หรือกลับมาเป็นซ้ำอีกหากผู้ป่วยมีพฤติกรรมการป้องกันโรคหรือดูแลตนเองไม่ดี

3.5 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า แรงจูงใจในการป้องกันโรค COVID-19 ที่เกิดจากการรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค โอกาสเสี่ยง และความคาดหวังถึงผลของการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขนั้น มีแรงจูงใจไปในทางเดียวกัน ว่าปฏิบัติแล้วจะทำให้สถานการณ์ของโรคจะจบลงโดยเร็ว หรือป้องกันโรคได้ผล ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิดา เย็นโสภา. (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก” พบว่า แรงจูงใจในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ส่งผลพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ต่างกัน

3.6 ปัจจัยด้านทัศนคติ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข มีทัศนคติต่อการป้องกันโรค COVID-19 ที่เหมือนกัน โดยไม่ได้มีการปฏิเสธหรือต่อต้าน การปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุขในการป้องกันโรค COVID-19 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไมลา อิสสระสงคราม(2560) ศึกษา ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคติดต่อของผู้ดูแลเด็กระหว่างรูปแบบการสอนรายบุคคลด้วยหลักการสิ่งแวดล้อมศึกษา กับรูปแบบการสอนแบบบรรยายกลุ่มใหญ่ พบว่า ทัศนคติการป้องกันควบคุมโรคติดต่อของผู้ดูแลเด็ก ภายหลังการทดลองและระยะติดตามผล ผู้ดูแลเด็กกลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีขึ้นมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ และมีทัศนคติที่ดีขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง

3.7 ปัจจัยด้านความรู้ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขมีความรู้ในการป้องกันโรค COVID-19 ด้วยกันทุกคน ทั้งจากการประชาสัมพันธ์โดยเสียงตามสายในที่ทำงาน จากแผ่นโปสเตอร์ความรู้ และจากบุคคลผู้มีความรู้ในสายงานหรือหัวหน้างาน ทำให้มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ไปในทางเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาณี ชัยวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “ Behavioral Insights ของครัวเรือนไทยภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ” พบว่า การรับรู้ตัวเลขจำนวนผู้ติดเชื้อ และคนตาย ในระดับจังหวัดมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำตามแนวทางสาธารณสุข โดยรวม กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันโรค COVID-19 ค่อนข้างดี หากคนเข้าใจไม่ตรงกันจะส่งผลถึงความรู้สึกว่าผู้อื่นไม่ปฏิบัติตามแนวทางสาธารณสุข

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์เป็นแนวทางสำหรับการสนับสนุนให้บุคลากรมีพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

1. เพศ จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่มีเพศต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ที่ต่างกัน ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมป้องกันการโรคทั้งเพศชายและเพศหญิง

2. ด้านอิทธิพลของครอบครัว จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านอิทธิพลของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งครอบครัวเป็นพื้นฐานแห่งความสัมพันธ์ทางสังคม มีการถ่ายทอดพฤติกรรมให้แก่กันและกัน เพื่อปรับสภาพของตนเองให้เข้ากับสังคม ดังนั้นการที่จะส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 นอกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะส่งเสริมหรือให้ความตระหนักแก่บุคลากรแล้ว ควรให้คนในครอบครัวของบุคลากรได้เข้ามาเรียนรู้ รับทราบข้อมูล เพื่อให้เกิดพฤติกรรมป้องกันการโรคที่ถูกต้องพร้อมกันปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุขด้วย

3. ด้านความตระหนักรู้ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความตระหนักรู้มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งความตระหนักรู้เป็นเรื่องของความสำนึกของแต่ละบุคคล ที่ส่งผลทำให้พฤติกรรมสุขภาพของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้เกิดความตระหนักทั้งในเรื่องของการป้องกันโรค โอกาสเสี่ยงในการติดโรค อันตรายของโรค และความรุนแรงของโรค COVID-19 เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานได้เกิดพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เช่น ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะพนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เท่านั้น ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ อาทิเช่น กระทรวงสาธารณสุข หรือในเขตพื้นที่ เพื่อให้ทราบว่ามีการวิจัยใดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการโรค COVID-19 ในกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกัน

3. ควรศึกษาลักษณะข้อมูลเชิงลึกมากขึ้นเพื่อจะได้รับข้อมูลที่มีรายละเอียดและมีคุณภาพขึ้น เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต ควบคู่ไปกับการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กันต์ธมน สุขระจ่าง, บุญชัย เพรามธูรส, เยาวลักษณ์ เพรามธูรส, ธนะรัตน์ รัตนกุล

และสารภี จุลแก้ว. (2559). ความรู้ และพฤติกรรมป้องกันการโรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต บ้านท่าไทร (หมู่ 5 - 9) ตำบลเกาะยอ จังหวัดสงขลา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. (2563). คู่มือการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

- (COVID-19) ทางห้องปฏิบัติการ, สืบค้นเมื่อ 6 มิถุนายน 2563, จาก สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2563, จาก <http://www.pidst.or.th/A215.html>.
- กรมอนามัย. กระทรวงสาธารณสุข. (2563). คู่มือมาตรการและแนวทางในการดูแลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.hatyaidho.com/web/?p=1480>.
- จุฬารัตน์ โสตะ, อมรรัตน์ ภูกาบขาว และ นวพร ตรีโอษฐ์. (2554). การพัฒนาศักยภาพแก่นำนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างค่านิยมการไม่ดื่มแอลกอฮอล์. คณะสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรรุวรรณ แผลมโรสง. (2559). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก กรุงเทพมหานคร. สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชมพูช อิงทศรี, ภัคจิรา สารวงษ์, โอนทัย ผลิตนนท์เกียนติ และดวงใจ เอี่ยมจ้อย. (2560, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในชุมชนบ้านคลองบางนาตำบลศิระจรเข้ชั้นน้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 3(1), 43-51.
- ดวงฤดี กิตติจารุดุลย์. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและความตระหนักด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง กรณีศึกษา: บริษัทนำเข้าส่งออกแห่งหนึ่ง. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ประเทือง ฉ่ำน้อย. (2558). การศึกษาระดับความรู้ การรับรู้ และพฤติกรรมการดำเนินงานควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข กรณีศึกษา:อำเภอรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดนครสวรรค์ กรมควบคุมโรค, กระทรวงสาธารณสุข.
- พันธุ์ทิพย์ รามสุตร. (2540). แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรม. ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พลอยไพลิน คำแก้ว. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วรัญญา บุญซ้อน. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคมือเท้าปาก ของมารดาเด็กโรงเรียนอนุบาลแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. โครงการวิจัย หน่วยงานงานส่งเสริมสุขภาพ, โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ.
- สวรรยา สิริภคมงคล และสำราญ สิริภคมงคล. (2559). ปัจจัยด้านประชากร สังคม และ ปัจจัยด้านสุขภาพที่มีผลต่อความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของผู้ป่วยเบาหวาน กรณีศึกษาจังหวัดนครสวรรค์. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดนครสวรรค์ กรมควบคุมโรค, กระทรวงสาธารณสุข.